

کنگره بین المللی علوم و مهندسی

آلمان - هامبورگ

اسفند ماه ۱۳۹۶

الگوهای معماری پایدار بومی در جهت دستیابی به استراتژی‌های طراحی غیر فعال (نمونه موردی: خانه مسکونی لنگرود و لاهیجان)

عبداله بقائی دائمی^{۱*}، مهسا ملک فرنود^۲، مریم اصغرزاده خرمدره یی^۳، حمید مردانی^۴، محسن پیل چشم^۵

^۱ کارشناسی ارشد، دانشکده معماری، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران baghaei@iaurasht.ac.ir

^۲ کارشناسی ارشد، دانشکده معماری، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران mahsa.mf70@yahoo.com

^۳ کارشناسی ارشد، دانشکده معماری، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران pezhaaveh.az@gmail.com

^۴ کارشناسی ارشد، دانشکده معماری، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران hmarshahi70@gmail.com

^۵ کارشناسی، دانشکده معماری، واحد انزلی، دانشگاه آزاد اسلامی، انزلی، ایران arch.proper69@gmail.com

چکیده

معماری بومی، شاخه‌ای از معماری بر پایه نیازهای منطقه‌ای و مصالح ساختمانی است که بازتابی از سنت‌های منطقه‌ای می‌باشد. معماری بومی در طول زمان بر اساس پیشینه محیطی، فرهنگی، فناوری و تاریخی که در آن وجود داشته تکامل یافته است. هر منطقه، بنا به فراخور مکانی خود، دارای الگوهای پایدار در جهت افزایش حد آسایش انسان را دارا می‌باشد. این الگوها میتوانند در پاره‌ای موارد، دارای مشابهت‌ها و تفات‌هایی باشند. در واقع توجه به معماری بومی از چندین جهت مورد بررسی بوده که شامل طراحی بومی، توجه به مصالح اقلیمی و زمین‌شناسی می‌باشد. در این راستا توجه به جهت‌گیری ساختمان، نحوه دریافت انرژی خورشیدی از جداره‌ها و همین‌طور بهره‌گیری از تهویه طبیعی برای از بین رفتن رطوبت بالای ساختمان، از اهداف معماری بومی می‌باشد. منطقه مورد مطالعه در این پژوهش استان گیلان و اقلیم معتدل و مرطوب است. در این پژوهش به بررسی خانه مسکونی در لنگرود و لاهیجان و تحلیل آنها، به شناخت عوامل موثر در جهت رسیدن به معماری همساز با اقلیم و شناخت عناصر بومی در روند شکل‌گیری این ساختمان‌ها پرداخته شده است. به این صورت که استراتژی‌های طراحی غیرفعال در جهت رسیدن به معماری همساز با اقلیم با نرم افزار Climate consultant معرفی شدند. روش تحقیق پیش رو به صورت مطالعه کیفی و همین‌طور برداشت میدانی و تجربه مستقیم نگارندگان صورت پذیرفته است. نتایج شامل راهبردهای موثر طراحی همساز با اقلیم منطقه معتدل و مرطوب است.

واژه‌های کلیدی: الگوهای پایدار، مسکن روستایی، معماری همساز با اقلیم، لاهیجان، لنگرود، اقلیم معتدل و مرطوب

۱- مقدمه

معماری پایدار علاوه بر این که در عصر حاضر موضوع پر رنگی در تمام دنیا شده، در ایران، در ساختمان‌های سنتی به صورت بدوی ولی بسیار پیشرفته، توسط معماران آن زمان رعایت میشده است. طراحان علاوه بر اینکه معمار باشند، زمین‌شناس، متخصص سازه و اقلیم شناس بسیار حرفه‌ای بوده‌اند. معماران در آن زمان، بنا به فراخور زمانی و مکانی منطقه مورد طراحی، با استفاده از پتانسیل‌های محیطی، اقدام به طراحی می‌کردند. بشر امروز، وارث دانسته‌های گذشتگان است. با ظهور دنیای مدرن

* Corresponding Author: Department of Architecture, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran, baghaei@iaurasht.ac.ir, baghaei.public@gmail.com, +989385051886.